

Turun kaupunki
PL 355
20101 Turku

Päätös kalataloudellisen tarkkailuohjelman hyväksymisestä

ASIA

Turun Lauttarannan esirakentamiseen liittyvien vesirakentamistöiden kalataloudellisen tarkkailuohjelman hyväksyminen

HAKIJA

Ramboll Oy tarkkailuvelvollisen (Turun kaupunki) puolesta

ASIAN VIREILLETULO

Ramboll Oy on tarkkailuvelvollisen (Turun kaupunki) puolesta toimittanut 21.10.2021 Varsinais-Suomen ELY-keskukseen hyväksyttäväksi esityksen Lauttarannan esirakentamiseen liittyvien vesirakentamistöiden tarkkailuohjelmaksi. Turun kaupunki toimitti Varsinais-Suomen ELY-keskukseen 22.11.2023 päivitetyn tarkkailuohjelman, johon ei kuitenkaan ollut tullut muutoksia hankkeen kalataloudellisen tarkkailun osalta. Asian käsittely on viivästynyt, koska Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen sai tiedon tarkkailuohjelmaesityksestä vasta marraskuussa 2023.

TOIMINTA

Turun Lauttarannan esirakentamiskohteen rakentuminen edellyttää meri-alueen ja rannan täyttööä ranta-alueelle rakennettavien penkereiden taakse ja matalahkon proomuväylän ruoppaamista vesistöön. Hankkeessa muutetaan 2,14 ha vesialuetta maa-alueeksi pengerrakenteella sekä penkereen ja rantaviivan välistä aluetta täyttämällä. Penkereen stabilointi tehdään lautalta, jota varten ruopataan väylä tulevan reunapenkereen kohdalle. Merenpuoleisen penkereen rakentaminen kestää noin kaksi vuotta. Hankkeessa ruopataan myös kaksi proomuväylää, jotka mahdollistavat ruoppausmassojen kuljetuksen alueelle ulkopuolisista ruoppauskohteista. Ruoppausmassoja saa olla yhteensä enintään noin 54 000 m³tr.

Turun kaupunki toimitti 3.11.2023 Varsinais-Suomen ELY-keskukseen töiden aloitusilmoituksen, jonka mukaan hankkeen ruoppausurakointi alkoi joulukuun 2024 alussa.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT

Esitetty tarkkailuohjelma perustuu Etelä-Suomen aluehallintoviraston Turun kaupungille 14.12.2020 antaman päätöksen nro 440/2020 (Dnro ESAVI/12955/2018) lupamääräykseen 14, jonka mukaan luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia merialueen tilaan Varsinais-Suomen

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolme kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Tarkkailu on aloitettava ennen toiminnan aloittamista. Toiminnasta aiheutuvia kalastovaikutuksia on tarkkailtava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Tarkkailu on aloitettava ennen toiminnan aloittamista ja suunnitelma on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolme kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Etelä-Suomen aluehallintovirasto muutti 15.12.2022 päätöksellään nro 377/2022 (Dnro ESAVI/14725/2022) hankkeen vesilain mukaisen luvan nro 440/2020 lupamääräystä 3 ja lisäsi siihen uudet lupamääräykset 18–21. Muutokset eivät vaikuttaneet hankkeen kalataloudelliseen tarkkailuohjelmaan.

ESITETTY TARKKAILUOHJELMA

Hankkeen kalataloudellisia vaikutuksia esitetään tarkkailtavan osana Turun edustan merialueen kalataloudellista yhteistarkkailua (Turun edustan merialueen kalataloudellinen yhteistarkkailuohjelma, Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö 2014, VARELY/2056/5723/2017). Tarkkailumenetelminä yhteistarkkailussa käytetään verkkokoekalastusta, kalastustiedustelua, ammattikalastuksen seurantaa, poikasnuottauksia, silakan kutupohjien tilan, mädin ja kuolleisuuden seurantaa sekä Gulf-poikaspyyntejä ja kalojen aistinvaraista arviointia. Lauttarannan hankealue sijoittuu yhteistarkkailun kattamalle Aurajokisuun osa-alueelle.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalousviranomainen on hyväksynyt voimassa olevan yhteistarkkailuohjelman 16.7.2018 mutta myös ohjelman toteutusaikataulua koskevan muutoksen 30.11.2021. Sen perusteella alun perin vuodelle 2021 suunnitellut verkkokoekalastukset ja kalojen aistinvarainen arviointi siirrettiin vuodelle 2022 ja kalastustiedustelu, poikasnuottaukset, silakan kutupohjien tilan ja mädin esiintymisen ja kuolleisuuden seuranta sekä Gulf-poikaspyynti vuodelle 2023. Seuraavista tarkkailuista (ammattikalastuksen vuosittaista seurantaa lukuun ottamatta) ei ole vielä tehty päätöstä, voimassa olevan kalataloudellisen yhteistarkkailuohjelman ulottuessa vuoteen 2025 saakka.

ASIANOSAISTEN KUULEMINEN

Kuulutus tarkkailuohjelmaesityksen kuulemisesta ja tarkkailuohjelmaesitys pidettiin 7.–21.2.2024 välisenä aikana nähtävinä Turun kaupungin ilmoitustaululla. Lisäksi kuulutus ja ohjelmaesitys olivat nähtävinä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen internet-sivustolla ja Airisto-Velkuan kalatalousalueelle sekä Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle toimitettiin 31.1.2024 tarkkailuohjelmaesitystä koskeva lausuntopyyntö. Turun kaupungin ympäristönsuojelu totesi 8.3.2024 lausuntonaan, ettei sillä ollut asiassa huomauttamista. Tarkkailuohjelmaesityksestä ei annettu muita lausuntoja, muistutuksia eikä mielipiteitä.

VARSINAIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksyy esitetyn tarkkailuohjelmaehdotuksen seuraavilla muutoksilla ja tarkennuksilla:

- Lauttarannan esirakentamiseen liittyvät vesirakentamistyöt -hanke liitetään Turun edustan merialueen kalataloudelliseen yhteistarkkailuohjelmaan ajalle, jona hankkeen vaikutuksia tarkkaillaan yhteistarkkailun puitteissa.
- Hankkeen kalataloudellisten vaikutusten tarkkailussa hyödynnetään yhteistarkkailuun kuuluvien tarkkailumenetelmien lisäksi tuloksia kalojen haitta-ainenäytteenotosta, joka tehdään Turun sataman väyliin ja Aurajoen ruoppaamisen kalataloudellisen tarkkailuohjelman (VARELY/6305/2023) puitteissa.
- Hankkeen vaikutuksia tarkkaillaan kalataloudellisen yhteistarkkailun kaikilla tarkkailumenetelmillä vähintään yhtenä töitä seuraavana tarkkailuvuotena. Vuosittain tehtävän ammattikalastuksen seurannan osalta hyödynnetään kaikkien hankkeen jälkeisten tarkkailuvuosien tuloksia siihen vuoteen saakka, joka on muiden yhteistarkkailun tarkkailumenetelmien osalta hankkeen viimeinen tarkkailuvuosi.
- Hankkeen jälkeen yhteistarkkailuohjelman aikataulun mukaisesti laadittavassa yhteistarkkailuraportissa esitetään kootusti sekä haitta-ainenäytteenotosta että Turun edustan merialueen kalataloudellisesta yhteistarkkailusta saatuihin tuloksiin perustuvat arviot hankkeen kalataloudellisista vaikutuksista. Vaikutusten arvioinnissa tulee hyödyntää yhteistarkkailun tuloksia hanketta edeltävältä ajalta. Mikäli haitta-ainenäytteenotto jatkuu korkeiden haitta-ainepitoisuuksien vuoksi hankkeen päättymisen jälkeisen yhteistarkkailun raportointivuoden jälkeiselle ajalle, jatketaan haitta-ainetarkkailun tulosten raportointia seuraavissa yhteistarkkailuraporteissa niin kauan kuin näytteenottoa jatketaan.
- Turun Lauttarannan esirakentamiseen liittyvien vesirakentamistöiden (VARELY/7164/2023) ja Turun sataman väyliin ja Aurajoen ruoppaamisen (VARELY/6305/2023) kalataloudellisten tarkkailuiden tulokset voidaan raportoida samoissa raporteissa (haitta-aine- ja yhteistarkkailuraportit).
- Tarkkailuraportit tulee toimittaa ainakin kalatalousviranomaiselle (Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon viitteellä VARELY/7164/2023), Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Airisto-Velkuan kalatalousalueelle sekä Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

RATKAISUN PERUSTELUT JA LAUSUNTOJEN HUOMIOIMINEN

Esitetty tarkkailuohjelma antaa, mukaan lukien siihen tehdyt muutokset ja tarkennukset, ennalta arvioiden riittävät tiedot toiminnan kalataloudellisista vaikutuksista.

Hankkeen kalataloudellinen tarkkailu on kustannustehokkainta tehdä pääosin Turun edustan merialueen kalataloudellisen yhteistarkkailun puitteissa, täydennettynä kalojen haitta-ainenäytteenotolla.

Kalataloudellista tarkkailua on tarpeen tehdä vesistötöiden päättymisen jälkeen kaikilla yhteistarkkailun menetelmillä, jotta hankkeen kalataloudellisia vaikutuksia voitaisiin arvioida mahdollisimman kattavasti. Haitta-ainenäytteenoton osalta tarkkailua on tarpeen tehdä jokaisena ruoppausvuotena ja jatkaa vuosittain tarvittaessa niin kauan, kunnes kohonneet haitta-ainepitoisuudet ovat palautuneet hanketta edeltävälle tasolle, jotta hankkeen vaikutuksia kuhien haitta-ainepitoisuuksiin voitaisiin kattavasti arvioida. Hankkeen vesilupa mahdollistaa ruoppausten tekemisen useampana kuin yhtenä vuotena: joulukuun 2024 alussa käynnistynyt hanke on toteutettava olennaisilta osin kymmenen vuoden kuluessa hanketta koskevan lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Hankkeen kalataloudellisten vaikutusten tarkkailussa hyödynnetään Turun sataman väylien ja Aurajoen ruoppaamisen kalataloudellisen tarkkailuohjelman puitteissa tehtävän kalojen haitta-ainenäytteenoton tuloksia, koska hankkeiden vaikutusalueet ovat käytännössä samat, kuten voidaan odottaa olevan myös niiden mahdollisten kalataloudellisten vaikutusten.

Turun Lauttarannan esirakentamiseen liittyvien vesirakentamistöiden ja Turun sataman väylien ja Aurajoen ruoppaamisen kalataloudellisten tarkkailuiden tulosten raportointi on hyödyllistä tehdä yhteisissä raporteissa, koska hankkeet sijoittuvat ja ajoittuvat käytännössä samalle vesialueella ja ajanjaksolle, niiden vesistötyöt aiheuttavat ennalta arvioiden samanlaisia vesistövaikutuksia ja niiden tarkkailut ovat sisällöltään samat: hankkeet muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Tarkkailutulosten yhteisraportointi helpottaa hankkeiden kalataloudellisten vaikutusten tarkastelua.

TARKKAILUOHJELMAN MUUTTAMINEN JA VOIMASSAOLO

Päätöstä voidaan tarvittaessa muuttaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla. Pieniä muutoksia tarkkailun suorittamistapaan tai aikatauluun voidaan tehdä ilman tarkkailupäätöksen muutosta Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla tai ELY-keskuksen aloitteesta.

Tämä päätös on voimassa, kunnes uusi päätös asiasta on annettu.

OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 62 §, 64 §, 65 §
Hallintolaki (434/2003)

KÄSITTELYMAKSU

8 h á 70 €, yhteensä 560 €, arvonlisävero 0 %. Käsittelymaksun periminen perustuu valtioneuvoston asetukseen 1215/2023. Lasku lähetetään erikseen valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen sekä maksuun voidaan hakea oikaisua Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimusohje liitteenä.

Kalastusbiologi

Mika Sivil

LIITTEET

Päätöstä ja maksua koskeva oikaisuvaatimusohje
Tarkkailuohjelmaesitys

JAKELU

Turun kaupunki

TIEDOKSI

Päätösjäljennös:

Turun Satama Oy
Ramboll Oy
Kala- ja vesitutkimus Oy
Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry
Airisto-Velkuan kalatalousalue
Turun kaupunki, ympäristönsuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Ilmoittaminen päätöksestä:

Tieto päätöksestä julkaistaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen internet-sivustolla sekä Turun kaupungin ilmoitustaululla.